

របាយការណ៍អ្នកឃ្លាំមើលតុលាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម

កម្មវិធីរបស់ The Asian International Justice Initiative

ឆ្នាំទី១ លេខ ១៣

សប្តាហ៍ទី១៣ (២០-២២ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៩)

“សវនាការអន្តរជាតិសម្រាប់ករណីអតីតអ្នកស្រុកស្រាវជ្រាវ ស-២១ កាំង ហ្គីច ហោ ឌុច”

រូបភាព : សាក្សី ប្រាក់ ខន (អតីតអ្នកស្រុកស្រាវជ្រាវនៅមន្ទីរ ស-២១)

១. សេចក្តីសង្ខេប

“នៅពេលខ្ញុំឃើញគាត់ ខ្ញុំនឹកឃើញដល់ពេលវេលាដែលយើងធ្វើការជាមួយគ្នា ។ ខ្ញុំខ្លាចគាត់ ខ្ញុំមិនហ៊ានមើលមុខគាត់ទេ សូម្បីតែឮឡើយ”^១

នាសប្តាហ៍នេះ សវនាការបានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេល ៣ថ្ងៃ ដោយស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់អតីតបុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១ ចំនួន ៣រូប រួមមាន លោក ហ៊ឹម ហ៊ុយ ដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មតាំងពីសប្តាហ៍មុន លោក ប្រាក់ ខន និងលោក គក ស្រស់ ដែលត្រូវបានចាប់ ផ្តើមកិច្ចនីតិវិធីតែបន្តិច ប៉ុន្តែត្រូវអាក់ខាន ដូច្នេះសក្ខីកម្មរបស់លោក គក ស្រស់ ត្រូវលើកទៅធ្វើនៅថ្ងៃច័ន្ទ ទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ វិញ ។

២. បញ្ហាច្បាប់ និងនីតិវិធី

ក. សេចក្តីសង្ខេបសក្ខីកម្ម :

ខាងក្រោមនេះ គឺជាសេចក្តីសង្ខេបសក្ខីកម្មផ្តល់ដោយសាក្សីសប្តាហ៍នេះ :

លោក ហ៊ឹម ហ៊ុយ

នៅថ្ងៃច័ន្ទ លោក ហ៊ឹម ហ៊ុយ អាយុ ៥៤ឆ្នាំ ដែលជាអតីតអ្នកស្រុកស្រាវជ្រាវនៅមន្ទីរ ស-២១ បានបន្តផ្តល់សក្ខីកម្មខ្លួនទៀត

¹ សក្ខីកម្មសាក្សី ហ៊ឹម ហ៊ុយ និយាយសំដៅជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គីច ហោ ឌុច ។

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ។ គាត់បានឱ្យដឹងថា គាត់បានចាប់ផ្តើមធ្វើជាឆ្នាំយាយគុកនៅឆ្នាំ ១៩៧៦ ហើយក្រោយមកបានឡើង
តំណែងជាអ្នកសួរចម្លើយនៅឆ្នាំ ១៩៧៧ ។ លោក **ហ៊ុម ហ៊ុយ** មិនបានអនុវត្តសិទ្ធិនៅស្ងៀមជាញឹកញាប់ដូចលោក **ម៉ម ណៃ**
នោះទេ លើកលែងតែសក្តិភាពទាក់ទងនឹងសកម្មភាពធ្វើទារុណកម្ម ។ ខាងក្រោមនេះជាសក្តិកម្មរបស់គាត់ :

ការបែកបាក់ទំនាក់ទំនងរវាងខុច និង ហ៊ិរ : នៅថ្ងៃច័ន្ទ លោក **ហ៊ុម ហ៊ុយ** បានរៀបរាប់ពីទំនាស់រវាង **ហ៊ិរ** និង **ខុច** លើការ
ប្រកាន់បក្សពួកនិយម ។ **ខុច** មានការអនុគ្រោះ និងយោគយល់ចំពោះបុគ្គលិកមកពីតំបន់បស្ចឹម ចំណែក **ហ៊ិរ** ជាអតីតបុគ្គលិកមកពី
កងពល ៧០៣ ។ បញ្ហានេះ បានធ្វើឱ្យបុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១ មកពីកងពល ៧០៣ ភាគច្រើនត្រូវបានកំទេច ដែលកំណត់មុខ
សញ្ញាដោយ **ខុច** ក្នុងគោលបំណងចាប់ខ្សែរយៈដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។ តំណាងសហព្រះរាជអាជ្ញា ហាក់យល់ដឹងពីបញ្ហានេះ
បន្ទាប់ពេលវេលាកំណត់ត្រូវអស់ ហើយអង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធមិនផ្តល់ពេលបន្ថែមឱ្យទៅសហព្រះរាជអាជ្ញាតាំងសំណួរបញ្ចប់
ទេ ។ (សូមមើល **បញ្ហាច្បាប់ និង នីតិវិធី** នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ) ។

លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន : លោក **ហ៊ុម ហ៊ុយ** បានផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស ។ លោកបញ្ជាក់ថា ជាគោល
ការណ៍ អ្នកទោសអនុញ្ញាតឱ្យស្លៀកតែខោខ្លីទេ នៅក្នុងគោលបំណងបញ្ជ្រាបការធ្វើអត្តឃាត ។ ចំពោះអ្នកទោសដែលជាអតីត
បុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១ ត្រូវបានបណ្តើរចេញយកទៅសួរចម្លើយ ពួកគេត្រូវបានរុក្ខយ ដើម្បីការពារមិនឱ្យបុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១
ផ្សេងទៀតស្គាល់ ។

ការចូលរួមសួរចម្លើយ និងធ្វើទារុណកម្ម : នៅថ្ងៃច័ន្ទ មេធាវីដើមបណ្តឹងក្រុម ១ និងក្រុម ២ បានឱ្យលោក **ហ៊ុម ហ៊ុយ** បញ្ជាក់ពី
ភាពពិតនៃសេចក្តីថ្លែងផ្តល់ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត កំឡុងពេលសម្តែងឡើងវិញនៅមន្ទីរ ស-២១ កាលពីថ្ងៃទី ២១ កុម្ភៈ
២០០៨ ។ នៅពេលនេះ លោក **ហ៊ុយ** ទទួលស្គាល់តួនាទីសំដែងធ្វើទារុណកម្មលើអ្នកទោស ។ លោក **ហ៊ុយ** ប្រកាន់ខ្ជាប់ការ
បដិសេធថា គាត់មិនធ្លាប់ធ្វើទារុណកម្មអ្នកទោសណាម្នាក់ទេ ។ លោក **ហ៊ុយ** ក៏បដិសេធជាក់លាក់ថា គាត់មិនបានធ្វើទារុណកម្ម
លោក **ប៊ូ ម៉េង** (ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម២) នោះទេ ។ គាត់បានអះអាងថា ក្នុងនាមជាឆ្នាំយាយគុក គាត់មិនមានសិទ្ធិប្រព្រឹត្ត
អំពើហិង្សាដូច្នោះទេ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់ទទួលស្គាល់ថា មានហេតុការណ៍មួយកើតឡើង នៅពេលគាត់ឱ្យលោក **ប៊ូ ម៉េង** លើកបីគាត់
ដើម្បីបង្ហាញពីភាពខ្លាំង តែគ្រាន់តែជាការលែងសើចប៉ុណ្ណោះ ។ មេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិលោក **Francois Roux**
គូសបញ្ជាក់ ថា ខណៈដែលលោក **ហ៊ុយ** ចាត់ទុករឿង នោះជាការលែងសើច ប៉ុន្តែជនរងគ្រោះចាត់ទុកជារឿងពិត ។

រចនាសម្ព័ន្ធមន្ទីរ ស-២១ : តាមការអះអាងរបស់លោក **ហ៊ុយ** ការតែងតាំងឋានៈនៅមន្ទីរ ស-២១ ធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់
មិនមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេ ។ គាត់ត្រូវតែឡើងឋានៈជាប្រធានកងរយ បន្ទាប់ពីមិត្តរួមការងារជាច្រើននាក់បាន **"បាត់ខ្លួន"** ។
លោកជឿជាក់ថា **ខុច** មិនទទួលបញ្ហាអ្នកណាទេនៅមន្ទីរ ស-២១ គាត់ជាអ្នកមានតួនាទី និងអំណាចធំជាងគេនៅក្នុងមន្ទីរ
សន្តិសុខ ។ ស្របនឹងការលើកឡើងរបស់ជនជាប់ចោទ ស្តីពីមនោគមវិជ្ជាខ្មែរក្រហម លោកបានបរិយាយថា បុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១
ត្រូវជឿជាក់លើ **"អង្គការ"** គ្រប់សកម្មភាព ។ ចំពោះអ្នកមិនគោរព និងអនុវត្តតាមត្រូវចាត់ទុកថាជាខ្លាំង ត្រូវចាប់ និងឃុំខ្លួន ។

ការបញ្ចូល “មនោគមវិជ្ជា” បានលាតសន្ធឹងដល់ការងារឆ្នាំគុក ព្រោះជាអ្នកទទួលខុសត្រូវយាមកាមអ្នកទោសឱ្យបានមុតមាំ កំឡុងអ្នកសួរចម្លើយ ទាញយកសេចក្តីសារភាព ។ ការខកខានមិនអនុវត្តបទបញ្ជា មានន័យថា ធ្វើឱ្យបរាជ័យតម្រូវការបក្ស ។

ដំណើរការទទួលយកអ្នកទោស : អ្នកទោសទាំងអស់ត្រូវចាត់ថ្នាក់ ឬប្រភេទ ដោយផ្អែកលើឯកសារទទួលបានមុន ដូចជា អ្នក ទោសត្រូវជ្រើសរើសដាក់មន្ទីរអប់រំកែប្រែព្រៃស និងអ្នកទោសត្រូវដាក់ឃុំនៅមន្ទីរ ស-២១ ។ លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ បានអះអាងថា ខុច ជាមនុស្សមានអំណាចជាងគេនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ដូច្នេះរាល់សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងការចាត់តាំងអ្នកទោសទៅទីកន្លែងនានា គឺជាតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់គាត់ ។

អ្នកទោសជនជាតិវៀតណាម : ផ្អែកលើការសួរដេញដោលដោយតំណាងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ បានរៀបរាប់ ថា ចម្លើយសារភាពអ្នកទោសជនជាតិវៀតណាម ត្រូវថតខ្សែអាត់ និងចាក់ផ្សាយតាមវិទ្យុ ។ គាត់រំលឹកឡើងវិញកើតឡើងមួយ នៅ ពេលអ្នកទោសវៀតណាមតម្រូវឱ្យដើរជាកូនតាមផ្លូវ ស្ថិតក្នុងសំលៀកបំពាក់ទាហ៊ាន ហើយត្រូវបានថតរូប ។ ករណីនេះ ស៊ី សង្វាក់ ទៅនឹងសក្តិកម្មមុនរបស់ជនជាប់ចោទដែលថា ឯកសារពាក់ព័ន្ធអ្នកទោសជនជាតិវៀតណាម និងចម្លើយសារភាពរបស់ ពួកគេត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងឃោសនាក្នុងរបបខ្មែរក្រហម ។

អ្នកទោសកុមារ : នៅពេលសួរអំពីកុមារនៅមន្ទីរ ស-២១ លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ អះអាងថា អ្នកទោសកុមារត្រូវចាប់ចេញពីម្តាយ ហើយ ប៉េង ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្លាប់កុមារ ។ គាត់ក៏បានបញ្ជាក់ថា កុមារត្រូវយកចេញមុនសម្លាប់ឪពុកម្តាយរបស់ ពួកគេ ។ គាត់បន្ថែមថា កុមារប្រមាណជា ១០០នាក់ ត្រូវបានសម្លាប់នៅមន្ទីរ ស-២១ ។

ការរំលោភ : លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ ចងចាំថា មានករណីរំលោភមួយបានកើតឡើង ដោយអ្នកយាមប្រព្រឹត្តទៅលើអ្នកទោសស្ត្រី ។ ក្រោយមក គាត់មិនដឹងថា មានរឿងអ្វីកើតឡើងចំពោះជនរងគ្រោះ និងអ្នកប្រព្រឹត្តនោះទេ ។

ការបណ្តុះបណ្តាល : សាក្សី ហ៊ុម ហ៊ុយ បានបញ្ជាក់ពីការលើកឡើងមុនរបស់ជនជាប់ចោទថា វគ្គវណ្ណះបណ្តាលសម្រាប់អង្គភាព ផ្សេងៗត្រូវបានធ្វើឡើងនៅអាគារជិតផ្ទះ ខុច ។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនោះត្រូវរៀបចំជាដំបូងរាល់ ២សប្តាហ៍ម្តង សម្រាប់តែអង្គភាព សួរចម្លើយប៉ុណ្ណោះ ។

ការដោះលែង និងការជៀសវាងកុំឱ្យចាប់ខ្លួន : កាលពីសប្តាហ៍មុន លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ លើកឡើងថា គាត់ជឿថាមានការដោះ លែងក្រុមអ្នកទោសជនជាតិថៃនៅមន្ទីរ ស-២១ នៅពេលនោះអ្នកទោសត្រូវបញ្ជូនចេញក្រៅដោយសម្លៀកបំពាក់សមរម្យ មិន ចងមុខ និងដាក់ខ្នោះទេ ក៏ប៉ុន្តែ នៅថ្ងៃចន្ទ ជនជាប់ចោទបញ្ជាក់ពីបញ្ជីកំទេចចងក្រងដោយការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ដោយថា ក្រុមអ្នកទោសជនជាតិថៃត្រូវបានកំទេចទាំងអស់ ។

ការពារកុំឱ្យគេចាប់ខ្លួន : ដូចករណីលោក ម៉ម ណៃ លោក ហ៊ុម ហ៊ុយ ហាក់ចង់បង្ហាញថា នៅពេលគ្មាននរណាម្នាក់អាចត្រូវដោះ លែងអ្នកទោសនៅមន្ទីរ ស-២១ វាអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការធានាបានចំពោះកម្មាភិបាលផ្សេងទៀតពីការចាប់ខ្លួន ។ គាត់រំលឹក

ថា ព្រឹត្តិការណ៍ អ្នកក្រោមបង្គាប់ម្នាក់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅគុកព្រៃស ដោយការធានារបស់គាត់ចំពោះមុខ ហិរ ។

សាក្សី ប្រាក់ ១១

លោក ប្រាក់ ខន អាយុ ៥៨ឆ្នាំ បានអះអាងថា គាត់ជាអតីតអ្នកសួរចម្លើយនៅមន្ទីរ ស-២១ ។ គាត់ចូលរួមបដិវត្តន៍នៅ ឆ្នាំ១៩៧២ ការងារដំបូងនៅអង្គភាពសិក្សាសាលាលេខ២ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ ។ បន្ទាប់មក គាត់ត្រូវផ្ទេរទៅធ្វើការនៅ អង្គភាពយោធាជាសមាជិកអង្គភាពពិសេសនៅកងពល ១២ ក្រោយមកនៅកងពល ៧០៣ ។ បន្ទាប់ពីចូលរួមរំដោះភ្នំពេញ លោក ប្រាក់ ខន ត្រូវបានបញ្ជូនទៅធ្វើស្រែនៅព្រៃស ។ ក្រោយមក គាត់រួមនឹងសមាជិកកងអនុសេនាតូច ១៣៨ ត្រូវផ្លាស់មក ធ្វើអ្នកយាមនៅមន្ទីរ ស-២១ ដោយយាមបរិវេណខាងក្រៅមន្ទីរ ។ ចុងឆ្នាំ ១៩៧៦ គាត់ត្រូវតែងតាំងឱ្យធ្វើជាអ្នកសួរចម្លើយ ។

ការសួរចម្លើយ និងការធ្វើទារុណកម្ម : លោក ប្រាក់ ខន ធ្វើការបញ្ជាក់ពីការរៀបរាប់របស់ ខុច ដែលថា មានក្រុមសួរចម្លើយ ៣ក្រុម នៅមន្ទីរ ស-២១ គឺក្រុមត្រជាក់ ក្រុមក្តៅ និងក្រុមអង្គាម ។ *ក្រុមត្រជាក់* គឺប្រើ "នយោបាយ" ដើម្បីសួរយកចម្លើយ *ក្រុមអង្គាម* ប្រើវិធីសួរចម្លើយដែលខ្វះខាតទទួលបានចម្លើយសារភាព ក្រុមនេះអាចប្រើអំពើហិង្សាបាន ចំណែក *ក្រុមក្តៅ* គឺប្រើ ហិង្សាគ្រប់ពេលសួរចម្លើយ ។ តាមសម្តីលោក ប្រាក់ ខន អ្នកសួរចម្លើយនៅមន្ទីរ ស-២១ អនុវត្តន៍តាមវិន័យដ៏តឹងរឹងរបស់ ខុច ដោយអ្នកទោសមិនអាចត្រូវបានវាយដល់ស្លាប់នោះទេ ។ លោក ប្រាក់ ខន បញ្ជាក់ថា គាត់ស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអង្គាម ។

ចំពោះសេចក្តីថ្លែងមុនរបស់ជនជាប់ចោទ សាក្សីពន្យល់ថា ជាទូទៅ អ្នកសួរចម្លើយអនុវត្តការងារតែម្នាក់ឯង ខណៈ ខុច យូឡុងដើរត្រួតពិនិត្យ និងចូលសួរចម្លើយអ្នកទោសពីរទៅបីសំណួរ ។ ចំពោះការសួរចម្លើយអ្នកទោសស្រ្តី បន្ទប់សួរចម្លើយត្រូវ ចំហរទ្វារ និងបង្អួច ដើម្បីចៀសវាងកំហុសសីលធម៌ ។

សេវាពេទ្យនៅមន្ទីរ ស-២១ : យោងតាមលោក ប្រាក់ ខន អង្គភាពពេទ្យមានសមាជិក ៤-៥ រូប រួមមានទាំងស្រ្តីផងដែរ ។ ការ លើកឡើងរបស់លោក ប្រាក់ ខន គឺជាសក្តិកម្មដំបូងដែលគាំទ្រសក្តិកម្មរបស់លោកស្រី ណាំ ម៉ុន ដែលអះអាងថា ជាពេទ្យនៅ មន្ទីរ ស-២១ ។ ជាងនេះទៀត លោក ប្រាក់ ខន បញ្ជាក់ថា លោកស្រី ណាំ ម៉ុន ជាពេទ្យព្យាបាលគាត់នៅមន្ទីរ ស-២១ ។ ទោះ បីជាយ៉ាងណា គាត់ទទួលស្គាល់ថា ការរៀបរាប់នេះដោយហេតុបន្ទាប់បានឃើញលោកស្រី ណាំ ម៉ុន ផ្តល់សក្តិកម្មនៅតុលាការ នេះ តាមទូរទស្សន៍ ។ បញ្ហានេះកាន់តែស្មុគស្មាញ នៅថ្ងៃពុធ ដែលលោក ប្រាក់ ខន លើកឡើងថា ពេទ្យស្រីឈ្មោះ ថុន មកពី ប្រទេសចិនបានព្យាបាលគាត់ដោយប្រើមូលវិទ្យាសាស្ត្រ ។

ការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសួរចម្លើយ : សាក្សីលោក ហ៊ឹម ហ៊ុយ និង ប្រាក់ ខន បញ្ជាក់បន្ថែមលើសក្តិកម្មជនជាប់ចោទ ដោយថ្លែងថា វគ្គបណ្តុះបណ្តាលត្រូវរៀបចំឡើងជាញឹកញាប់នៅមន្ទីរ ស-២១ ពោលគឺ រៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ ឬរាល់ខែ ឬពីរខែ ។ វគ្គសិក្សានេះ រៀបចំនៅកន្លែងមួយហៅថា *សាលានយោបាយ* ហើយ ខុច គឺជាគ្រូបង្រៀន ។ សាក្សីលើកឡើងថា វគ្គបណ្តុះបណ្តាលរៀបចំ សម្រាប់ តែអង្គភាពសួរចម្លើយ ហើយពេលខ្លះរៀបចំសម្រាប់អង្គភាពមន្ទីរ ស-២១ ទាំងមូល ។ វគ្គសិក្សានេះ ខុច បង្រៀន

កម្មាភិបាលពីបច្ចេកទេសសួរចម្លើយ និងពន្យល់អំពីគោលនយោបាយបក្សកម្ពុជានិស្តកម្ពុជា ។ ទោះបីជាសក្ខីកម្មពេលខ្លះលោក **ប្រាក់ ខន** លើកឡើងថា មានតែក្រុមសួរចម្លើយចូលរៀនវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះក៏ដោយ ។

ការបូមឈាម : លោក **ប្រាក់ ខន** រៀបរាប់ពីវិធីបូមឈាម នៅពេលគាត់បណ្តើរអ្នកទោសទៅបន្ទប់សួរចម្លើយ គាត់បានឃើញ ការបូមឈាមអ្នកទោសដោយចៃដន្យ ។ សាក្សីបញ្ជាក់ថា បានដើរកាត់បន្ទប់ពេទ្យ និងឃើញអ្នកទោសដេកលើត្រែជើងជាប់ខ្លោះ ដោយមានម្តូលដោតជាប់សរសៃបង្ហូរឈាមបញ្ចូលក្នុងប្លោកឈាម ។ សាក្សីជឿថា ឈាមទាំងនេះត្រូវយកទៅព្យាបាលទាហ៊ាន ខ្មែរក្រហម ដែលរងរបួសក្នុងជម្លោះរវាងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងវៀតណាម ចន្លោះ ឆ្នាំ១៩៧៧ និង ឆ្នាំ១៩៧៨ ។ លោក **ប្រាក់ ខន** សន្និដ្ឋានថា អ្នកទោសប្រមាណជា ១០-២០ នាក់ ត្រូវបូមឈាមជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ អ្នកទោសម្នាក់ៗត្រូវបូមឈាមចេញ យ៉ាងតិច ៤-៥ ប្លោក បន្ទាប់មកពួកគេនៅសល់តែដង្ហើមចង្រិត និងទុកចោលឱ្យស្លាប់ ។ លោក **ប្រាក់ ខន** អះអាងថា ឈាមទាំង នោះត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា មន្ទីរពេទ្យព្រះមុនីវង្ស និងមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពកម្ពុជា-សូវៀត ។ សាក្សីបន្ថែមទៀត ថា ចំពោះសាកសពស្លាប់ ដោយការបូមឈាមត្រូវបានកប់នៅបរិវេណជុំវិញមន្ទីរ ស-២១ និងដឹកចេញក្រៅតាមរថយន្ត នៅពេល មានសាកសពច្រើន ។

ការរំលោភផ្លូវភេទ : នៅពេលចៅក្រម Lavergne សួរដេញដោលពីករណីរំលោភផ្លូវភេទកើតមាននៅមន្ទីរ ស-២១ លោក **ប្រាក់ ខន** រៀបរាប់ថា ករណីរំលោភមួយលើអ្នកទោសស្ត្រីម្នាក់ប្រព្រឹត្តដោយអ្នកយាមឈ្មោះ **ទូច** ក្នុងពេលសួរចម្លើយ ។ សាក្សី បន្តថា ក្រោយហេតុការណ៍នោះ អ្នកប្រព្រឹត្តត្រូវចាប់ខ្លួនដោយ **ម៉ម ណៃ** ហៅ **ចាន់** ពីបទខុសសីលធម៌ ។ សាក្សីបន្ថែមថា ហេតុការណ៍នេះធ្វើឱ្យមានវិន័យថ្មីកើតឡើង លើការសួរចម្លើយអ្នកទោសស្ត្រី ។ វិន័យថ្មីចែងថា នៅពេលសួរអ្នកទោសស្ត្រី “*បន្ទប់ សួរចម្លើយត្រូវចំហរទ្វារ បើកបង្អួច*” ដើម្បីចៀសវាងកំហុសសីលធម៌ ។

អ្នកទោសកុមារនៅមន្ទីរ ស-២១ : សក្ខីកម្មលោក **ប្រាក់ ខន** បានលាតត្រដាងពីឧបទ្វីបហេតុទម្លាក់ក្មេងពីអាគារជាន់លើដោយ កងសន្តិសុខមន្ទីរ ស-២១ ។ លោក **ប្រាក់ ខន** ផ្តល់សក្ខីកម្មថា **ដែក ប៊ូ** បានទាញក្មេងពីម្តាយជនជាតិវៀតណាម ហើយបោះទម្លាក់ មកក្រោម ដែលជាកន្លែងសាក្សីឈរយាម បន្ទាប់មក **ប៊ូ** បញ្ជាឱ្យគាត់យកសពក្មេងនោះទៅកប់នៅបរិវេណមន្ទីរ ស-២១ ដែល គាត់បានឃើញហេតុការណ៍នេះតែម្តងគត់ ។ **ខុច** បដិសេធហេតុការណ៍នោះ ដោយអះអាងថា អាគារកំពស់បីជាន់ពុំមានទេនៅ មន្ទីរ ស-២១ ។

ការបែកបាក់ទំនាក់ទំនងរវាង ខុច និង ហ៊ីរ : លោក **ប្រាក់ ខន** បានបញ្ជាក់ថា ដំណាក់កាលចុងក្រោយរបបខ្មែរក្រហម បុគ្គលិក មន្ទីរ ស-២១ ប្រមាណ ៣០០នាក់ មកពីកងពល ៧០៣ ត្រូវបោសសំអាតនៅសល់តែ ៥-៦ នាក់ ប៉ុណ្ណោះ ។ លោក **ប្រាក់ ខន** អះអាងថា សមាជិកកងពល ៧០៣ គឺជាក្រុមគោលដៅ និងមុខសញ្ញា ដែល **ខុច** ត្រូវកំទេច ព្រោះគាត់មិនចង់ឱ្យកងពលនេះមាន អំណាចទេ ព្រោះ **ខុច** បារម្ភខ្លាចបាត់បង់តំណែងជាប្រធាន ។

សាក្សី គក ស្រស់

លោក តក ស្រស់ ជាសាក្សីកោះហៅចូលផ្តល់សក្ខីកម្មនៅសៀវភៅថ្ងៃពុធ ប៉ុន្តែសក្ខីកម្មចាប់ផ្តើមបន្តិច អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចផ្អាកលើកទៅសប្តាហ៍ក្រោយ (ថ្ងៃច័ន្ទ ទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩) ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីដើមបណ្តឹងក្រុម២ លោកស្រី **Silke Studzinsky** បានដាក់ការសន្និដ្ឋានថ្មីរបស់ខ្លួន ។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីហាក់អូសបន្លាយយូរជាងកាលវិភាគបំរុងទុក ។

ខ. បញ្ហា/ក្តីកងចប់លើកឡើងពេលដំណើរការសវនាការ

សវនាការអសាធារណៈលើការដាក់ការសន្និដ្ឋានស្តីពី “ការមិនឆ្លើយដាក់ពិរុទ្ធភាពខ្លួនឯង” : សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានស្តីបន្ទោស ដោយធ្វើឱ្យបែកខ្ញុំខ្ញាយព័ត៌មានដល់សាធារណៈជន ។ គោលបំណងសវនាការអសាធារណៈ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីសិទ្ធិសាក្សីប្រឆាំងនឹងការមិនឆ្លើយដាក់ពិរុទ្ធភាពខ្លួនឯង នៅថ្ងៃច័ន្ទ បន្ទាប់ពីសហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ២៨(៨) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះចាត់ទុកថា “មិនសមស្រប” ទេនៅសប្តាហ៍នេះ ។ អង្គជំនុំជម្រះប្រកាសថា មូលហេតុសវនាការអសាធារណៈ មិនស្ថិតក្រោមវិធាន២៨(៨) ទេ ។ នេះជាលទ្ធផលល្អ គួរកោតសរសើរក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ដើម្បីធានាតម្លាភាពកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ។ គួរឱ្យកត់សម្គាល់ អង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់មេធាវីការពារក្តីមិនឱ្យដាស់តឿនសាក្សី ពីសិទ្ធិនៅស្ងៀមមិននិយាយ ក្នុងពេលសវនាការ ។

សាក្សីលាតត្រដាងពីសក្ខីកម្មសាក្សីមុន : នៅថ្ងៃអង្គារ លោក ប្រាក់ ខន បានសារភាពថា គាត់អាចចំណាំលោកស្រី ណាំ ម៉ុន ជាពេទ្យនៅ មន្ទីរ ស-២១ តាមទូរទស្សន៍ នៅពេលលោកស្រីបានមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ។ បើទោះបីជា អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចមិនឱ្យសាក្សីមានវត្តមានក្នុងសវនាការមុនពេលផ្តល់សក្ខីកម្ម ក៏ប៉ុន្តែពុំបានចាត់វិធានការណ៍មិនឱ្យស្តាប់សក្ខីកម្មតាមទូរទស្សន៍ដែរ ។ ការស្តាប់សក្ខីកម្មមុនៗ ជាហេតុផលធ្វើឱ្យសាក្សីអាចបន្ថែមបន្ថយសក្ខីកម្មរបស់ខ្លួន ឬផ្តល់ការលំបាកនៃភាពជឿជាក់លើភស្តុតាងដែលមានប្រយោជន៍ ។ ជាការពិត បរិបទរបស់អ.វ.ត.ក ធានាឱ្យដំណើរការសវនាការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយ ប៉ុន្តែតើត្រូវចាត់វិធានការណ៍បែបណា ចំពោះសាក្សីមិនទាន់ផ្តល់សក្ខីកម្ម *ប្រសិនបើពួកគេទទួលបានព័ត៌មានទាំងនេះ* ។

៣. ការចូលរួមរបស់ជនទេត្រោះ និងសាក្សី និងការការពារជនទេត្រោះ និងការគាំទ្រ

វត្តមានភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី : នាសប្តាហ៍នេះ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ១១ រូប មានវត្តមានក្នុងបន្ទប់សវនាការ ។ ក្រុមអ្នកឃ្នាំមើលតុលាការក៏សង្កេតឃើញមានវត្តមានភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀត នៅក្នុងបន្ទប់សាធារណៈផងដែរ នៅថ្ងៃច័ន្ទ ។

ការសាកសួររបស់មេធាវីជំនួសកូនក្តី : នៅថ្ងៃច័ន្ទនេះ នៅពេលសួរដេញដោលសាក្សី ហ៊ុម ហ៊ុយ លោកស្រីមេធាវី **Silke Studzinsky** ទទួលបានឱកាសទាំងអស់សួរដេញដោលសាក្សី លើអង្គហេតុលោក ប៊ូ ម៉េង និងប្រពន្ធគាត់នៅមន្ទីរ ស-២១ ។ លោកស្រីបង្ហាញថា ការសួរដេញដោលនេះ គឺឆ្លើយតបនឹងក្តីកងចប់របស់ជនរងគ្រោះ ។ របៀបនៃការតាំងសំណួរក៏ខុសពីមេធាវី

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផ្សេងៗដែរ ដែលដេញដោលលើភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទ ។ ទោះបីយ៉ាងណា អង្គជំនុំជម្រះនៅតែអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាំងសំណួររបៀបនោះ ។

សំណួរច្រំដែល : បើទោះបីជា ភាគីប្រកាន់ខ្ជាប់ពេលវេលាកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះក៏ដោយ ក៏នៅតែមានការតាំងសំណួរច្រំ ដែល ដោយមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ នៅថ្ងៃច័ន្ទ មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលោក **ហុង គីមសួន** បានតាំងសំណួរច្រំ ដែលជាច្រើន ដែលអង្គជំនុំជម្រះ និងភាគីផ្សេងបានសាកសួរសាក្សី **ហ៊ុម ហ៊ុយ** រួចហើយ ។ មេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិលោក **Roux** បានបង្អាក់សំណួរទាំងនោះ ហើយប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបានណែនាំសាក្សីជាបន្តបន្ទាប់មិនឱ្យឆ្លើយតប ។

ការអនុវត្តន៍សិទ្ធិមិនឆ្លើយដាក់ព្រហ្មទណ្ឌខ្លួនឯង : យោងតាមបញ្ហាលើកឡើងជាបន្តបន្ទាប់ លើសិទ្ធិមិនឆ្លើយដាក់ព្រហ្មទណ្ឌខ្លួនឯង ដោយសាក្សី **ម៉ម ណៃ** អង្គជំនុំជម្រះហាក់មានការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះបញ្ហានេះ នាសប្តាហ៍នេះ ។ អង្គជំនុំជម្រះ តែងតែប្រាប់ សាក្សីឱ្យដឹងជាមុន អំពីភាពប្រឈមមុខនឹងការឆ្លើយដាក់បន្ទុកខ្លួនឯង និងប្រាប់ពីការអនុវត្តន៍សិទ្ធិនៅស្ងៀមមិនឆ្លើយ ។ ម្យ៉ាង ទៀត អង្គជំនុំជម្រះក៏បានណែនាំសាក្សីអំពីករណីកិច្ចត្រូវបំពេញ ក្នុងនាមជាសាក្សី គឺឆ្លើយការណ៍ណាដែលពិត ។

តើជនជាប់ចោទសម្បត្តិបំភ័យសាក្សី? ក្តីកង្វល់អំពីសិទ្ធិរបស់សាក្សីត្រូវបានរំលោភ : នៅថ្ងៃពុធ កំឡុងពេលសួរដេញដោលសាក្សី ប្រាក់ ខន លោកស្រីមេធាវី **Martine Jacquin** បានសុំការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះ សួរផ្ទាល់ទៅជនជាប់ចោទ ចំពោះសក្តិកម្ម លោក ប្រាក់ ខន ។ ឆ្លៀតឱកាសនោះ **ខុច** ជំទាស់សក្តិកម្មដែលអះអាងដោយសាក្សី ប្រាក់ ខន និងបដិសេធដោយផ្នែកៗ ចំពោះ សក្តិកម្មទាំងនោះ និងថ្លែងទៅកាន់សាក្សីដោយផ្ទាល់ថា រាល់ការលើកឡើងរបស់សាក្សី គឺគ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ឡើយ ។

តាមហេតុការណ៍នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក **William Smith** បានដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ជនជាប់ចោទ គួរត្រូវចោទសួរ និងផ្តល់ឱកាសធ្វើសេចក្តីសង្កេត បន្ទាប់ពីសាក្សីបញ្ចប់សក្តិកម្មខ្លួន **ឌុន** : បន្ទាប់ពីការសួរដេញដោល ដោយ មេធាវីការពារក្តី ។ យោងតាមវិធាន ២៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើកឡើងថា ការគាំពារសាក្សី អង្គជំនុំជម្រះត្រូវ “*ធានាឱ្យមាន បរិយាកាសល្អដល់សាក្សីក្នុងការផ្តល់សក្តិកម្មរបស់ខ្លួន*” ។ លោក **Smith** បានដាក់ការសន្និដ្ឋានថា យោបល់របស់ជនជាប់ចោទ និងការសង្កេតនានា គួរធ្វើក្រោយការបញ្ចប់សក្តិកម្មរបស់សាក្សី ។ ការតទល់មុនការបញ្ចប់សក្តិកម្មសាក្សី ហាក់រំលោភសិទ្ធិ គាំពារដោយច្បាប់ ជាពិសេស អង្គហេតុថា **ខុច** ខ្លាចក្រែងបុគ្គលិកមន្ទីរ ស-២១ ជូនកាលផ្ទៃក្នុងថា សាក្សីទាំងនោះ មានឥរិយា បថមិនស្តាប់បង្គាប់ ។ អង្គជំនុំជម្រះលើកថា ការសម្រេចពីបញ្ហានេះនឹងធ្វើឡើងនៅថ្ងៃច័ន្ទនាសប្តាហ៍ក្រោយ ។

៤. ការគ្រប់គ្រងសវនាការ

ការគ្រប់គ្រងផ្នែកតុលាការ

បញ្ហាការសួរដេញដោលជនជាប់ចោទ : នាថ្ងៃច័ន្ទ បន្ទាប់ពីអង្គជំនុំជម្រះប្រកាសថា ការសួរដេញដោលសាក្សី **ហ៊ុម ហ៊ុយ** ត្រូវបញ្ចប់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសួរជនជាប់ចោទ ពីការរំលងទុកចិត្តលើកម្មាភិបាល **ហ៊ារ** ។ មេធាវី ការពារក្តីលោក **Francois Roux** ឆ្លើយតបដោយកត់សម្គាល់ថា ការទទួលបានពេលវេលាបន្ថែមនេះ គឺមិនមានតុល្យភាព

ចំពោះម៉ោងពេលដែលបានកំណត់ឱ្យទៅសហព្រះរាជអាជ្ញានោះទេ ។ គាត់បន្ថែមថា ប្រសិនបើសំណើនេះត្រូវបានអនុញ្ញាត សហមេធាវីការពារក្តី ទាមទាររយៈពេលបន្ថែមដូចគ្នានេះដែរ ។ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះលោក **និល ណុន** បានច្រានចោលសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ដោយពុំផ្តល់ហេតុផល ថាតើសំណើនោះមិនមានសារៈសំខាន់ ឬ ផ្ទុយនឹងម៉ោងពេលដែលបានកំណត់ហើយ ។

ម៉ោងកំណត់ក្នុងការដេញដោលជនជាប់ចោទត្រូវពិភាក្សាម្តងទៀត នៅថ្ងៃពុធ នៅពេលមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្រុម ៣ លោកស្រី **Martine Jacquin** ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះគួរសម្រេចតាមសំណើសហព្រះរាជអាជ្ញា លើការផ្លាស់ប្តូរពេលសួរដេញដោល ។ ចំណែកលោកស្រី **Silke Studzinsky** បានដាក់ការសន្និដ្ឋានស្នើសុំថា ភាគីគួរអនុញ្ញាតដាក់សំណួរសេសសល់ទៅអង្គជំនុំជម្រះសួរសាក្សី នៅពេលអស់ម៉ោងពេលសួរដេញដោល ។ មេធាវីការពារក្តីលោក **Roux** បានធ្វើការសង្កេតលើសំណើទាំងពីរថា គឺមានគោលបំណងដូចគ្នា សុំបន្ថែមពេលវេលាសួរដេញដោលភាគី ។ លោក **Roux** បានបង្ហាញថាការបង្កើនល្បឿនកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើម៉ោងពេលសួរដេញដោលភាគី ប្រសិនបើផ្តល់ពេលបន្ថែមនាំឱ្យកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីឈានត្រឡប់ក្រោយ ។ អង្គជំនុំជម្រះ ប្រកាសថា សេចក្តីសម្រេចនឹងលើកទៅថ្ងៃច័ន្ទ នាសប្តាហ៍ក្រោយ ។

កិរិយាបទកើតមាននៅសវនាការ : នៅថ្ងៃពុធ មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអន្តរជាតិក្រុម៣ បានប្រើប្រាស់ម៉ោងពេលសួរដេញដោលសាក្សី ប្រាក់ ខន ទៅសួរជនជាប់ចោទសួរនៈវិស័យរបស់គាត់លើសាក្សីរូបនេះ ។ **ឌុច** បានចង្អុលបង្ហាញថា សាក្សីរូបនេះ ហាក់មានកិរិយាបទយល់ដឹងតិចតិមន្តិរ ស-២១ ការងារអ្នកសួរចម្លើយមិនមែន ជាការងាររបស់គណៈមជ្ឈិមបក្សកម្ពុជានិរន្តរ៍ ។ គាត់បន្តថ្លែងរិះគន់លើសក្ខីកម្មដែលគ្មានមូលដ្ឋាន ដោយមិនមានឯកសារគាំទ្រសក្ខីកម្មនោះ ។ មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្រុម ១ លើកឡើងថា ការថ្លែងដោយផ្ទាល់ទៅសាក្សី អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចរួចហើយមិនឱ្យធ្វើបែបនេះទេ ។

វត្តមានសាធារណៈជន : នៅថ្ងៃច័ន្ទ អ្នកចូលរួមសវនាការប្រហែល ៣០០នាក់ មកពីខេត្តកណ្តាល និងប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ ៥០នាក់ មកពីខេត្តកំពង់ចាម ដែលក្នុងនោះមាន ៣ នាក់ ជាអតីតកូនសិស្ស **ឌុច** នៅទសវត្សរ៍១៩៦០ ។ នៅថ្ងៃអង្គារ ផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ នៃ អ.វ.ត.ក. បានរៀបចំប្រជាពលរដ្ឋ ២០០នាក់ មកពីស្រុកកងមាន ខេត្តកំពង់ចាម ។ នៅថ្ងៃពុធ ចំនួនអ្នកចូលរួមកិច្ចនីតិវិធី ប្រហែល ៤០០នាក់ មកពីស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ រួមទាំងព្រះសង្ឃជាច្រើនអង្គ និងមានមនុស្សម្នាក់ដែលគេស្គាល់ថា ជាមិត្តភក្តិជិតស្និទ្ធរបស់ជនជាប់ចោទ ។

ការចូលរួមរបស់ភាគី : នាសប្តាហ៍នេះ លោក **សេង ប៊ុនខេង** តំណាងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ នៅថ្ងៃច័ន្ទ និងលោក **តាន់ សេណារុង** តំណាងនៅថ្ងៃអង្គារ និងថ្ងៃពុធ ។ ចំណែកលោក **William Smith** តំណាងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិពេញមួយសប្តាហ៍ ។ នៅថ្ងៃពុធ មេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិលោក **Francios Roux** បានប្រកាសឱ្យដឹងថា គាត់នឹងអវត្តមាននៅសប្តាហ៍ក្រោយ ដោយមេធាវីការពារក្តីជាតិលោក **ការ សារុត** នឹងការពារជនជាប់ចោទ ។

តារាងគ្រប់គ្រងពេលវេលា : នៅសប្តាហ៍នេះ សវនាការប្រព្រឹត្តទៅតែ ៣ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែកិច្ចនីតិវិធីដំណើរការយ៉ាងស្វិតស្វាញ

និងគោរពម៉ោងពេលវេលាយ៉ាងជាក់លាក់ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណា នៅថ្ងៃអង្គារ អង្គជំនុំជម្រះចាប់ផ្តើមនីតិវិធីយឺត ២០ នាទី ។

គួរកត់សម្គាល់ថា នៅរសៀលថ្ងៃច័ន្ទ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចបើកសវនាការអសាធារណៈ ដើម្បីដោះស្រាយ “បញ្ហា បច្ចេកទេស” ។

ថ្ងៃ- កាលបរិច្ឆេទ	ចាប់ផ្តើម	សំរាក- ព្រឹក	សម្រាក អាហារថ្ងៃត្រង់	សម្រាក ពេលរសៀល	ម៉ោងបញ្ចប់	សរុបចំនួនម៉ោង
ថ្ងៃ ២០-០៧-០៩	០៩:១០	១០:៣៥-១១:០០	១២:០៥-១៣:៣០	-	១៥:០០	៤ ម៉
អង្គារ ២១-០៧-០៩	០៩:៣០	១០:៤០-១១:០៥	១២:០៥-១៣:៤០	១៥:០០-១៥:២២	១៦:១០	៤ ម៉ ៣៨ នាទី
ពុធ ២២-០៧-០៩	០៩:០៥	១០:៤០-១០:៥៥	១២:១០- ១៣:៣០	១៥:០៥-១៥:២០	១៦:០០	៥ ម៉ ៥ នាទី
ព្រហស្បតិ៍ ២៣-០៧-០៩	-	-	-	-	-	-

ចំនួនម៉ោងជាមធ្យម : ៤ម៉ ៤៧នាទី

ចំនួនម៉ោងសរុបសាលាប្តឹងនេះ : ១៣ម៉ ៤៣នាទី

ចំនួនសរុប ម៉ោង ថ្ងៃ និង សប្តាហ៍ នៅសវនាការ : ២០៥ម៉ ២៥នាទី នៃ ៤៨ ថ្ងៃសវនាការ នៃសប្តាហ៍ទី ១៣

អំពីកម្មវិធីស្រាវជ្រាវស្វ័យប្រវត្តិការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម (“កម្មវិធី”) : ជាកម្មវិធីរបស់អង្គការ the Asian International Justice Initiative (AIJI) ដែលជាកិច្ចសហការណ៍រវាង U.C. Berkeley War Crimes Studies Center និង East-West Center ។

កម្មវិធីនេះចេញរបាយការណ៍ប្រចាំសប្តាហ៍ អំពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) ឬតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម ។ បច្ចុប្បន្ន កម្មវិធីនេះកំពុងតែឃ្លាំមើលដំណើរការនៃការកាត់ទោសលើសំណុំរឿង **កាំង ហ្គិចអ័រ** ហៅ **ឌុប** ដែលជារឿងក្តីដំបូងឈានដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ។

របាយការណ៍ប្រចាំសប្តាហ៍នេះ ត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមឃ្លាំមើលតុលាការ ដែលដឹកនាំដោយលោកស្រី **Michelle Staggs** ជានាយិកាងនៃអង្គការ AIJI ដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម :

ក្រុមទី១ - លោកស្រី ជូ វិនាថ : ប្រធានកម្មវិធីសង្កេតការណ៍តុលាការនៃ CSD - លោក អ៊ែត សុវណ្ណនិត : បុគ្គលិកអង្គការ KID - កញ្ញា Yvette Anthony : សិង្ហបុរី - លោក Florian Hansen : អាស្ត្រីម៉ង់ - កញ្ញា Caroline Ehlert Zurich : ស្វីស - កញ្ញា Deepika Sharma : សហរដ្ឋអាមេរិក	ក្រុមទី២ - កញ្ញា សេក សុវណ្ណា : មេធាវី អង្គការ CLEC - លោក ភីក្រូ សារីន : បុគ្គលិកអង្គការ UNOHCHR - កញ្ញា Aviva Nababan : ឥណ្ឌូនេស៊ី - កញ្ញា Romana Weber : ស្វីស - កញ្ញា Binxin Zhang : ចិន - លោក Jaspreet Dosanjh : សហរដ្ឋអាមេរិក

កម្មវិធីនេះ បានសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សង្គម (CSD) និង (KID) ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នេះ ។ លោក-អ្នកអានរកបាននូវរបាយការណ៍នេះជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស នៅក្នុង www.csdcambodia.org ; www.kidcambodia.org និង <http://Socrates.berkeley.edu/-warcrime/> ។